

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

___Հայոց լեզվի և գրականության___
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբույան Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __2__

«__12__» __սեպտեմբեր__ 2023 թ.

ՀԼԳ/Բ-069 «ԱՐԴԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝	<u>011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն</u> /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր՝	<u>011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն</u> /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան՝	<u>Մանկավարժության բակալավր</u> /բակալավր, մագիստրատուրա/
Ամբիոն՝	Հայոց լեզվի և գրականության /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը՝	<u>Հեռակա</u> /առկա, հեռակա/
Կուրս/կիսամյակ	հեռակա 5-րդ, 1-ին կիսամյակ
Դասախոս(ներ)՝	___Վալերի Փիլոյան___ /անուն, ազգանուն/
	Էլ. հասցե/նեյր <u>pv60.60@mail.ru</u>

Վանաձոր - 2023թ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
 - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
 - 14.2. Հարցաշար
 - 14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Արդի հայ գրականություն» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրիատի հիմնական կրթական ծրագրով «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է օգնել ուսանողներին առավել ամբողջական դարձնել արդի հայ գրականության ընթացքի և զարգացման յուրահատկությունների բացահայտումն ու իմաստավորումը, համաշխարհային գրականության զարգացման միտումների հետ հարաբերվելու խնդիրը և հայ գրականության առանձին իրողությունների ավանդության զրուստրման հանգամանքի բացահայտումը:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Ներկայացնել արդի հայ գրականության զարգացման գլխավոր միտումները, բովանդակային և ժանրային գլխավոր առանձնահատկությունները:
- Ուսումնասիրվող նյութի օգնությամբ զարգացնել տեսական և քննադատական մտածողությունը:
- Ամբողջացնել պատկերացումները հայ գրականության զարգացման հարընթացի մասին:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Արդի հայ գրականություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների հիմնավոր գիտելիքների առկայությունը հայ գրականության նախորդ շրջաններից, գրականագիտությունից, ինչպես նաև՝ տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու, ինքնուրույն վերլուծություններ կատարելու հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Արդի հայ գրականություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Իմանա արդի հայ գրականության զարգացման գլխավոր առանձնահատկությունները և օրինաչափությունները,
2. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

3. ուսումնասիրվող նյութի շրջանակներում ունենա ձևավորված տեսական և քննադատական հայացք,
4. կարողանա ուսումնասիրվող նյութի շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Արդի հայ գրականություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և բանասիրության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման
----------------	-------------------------

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

	համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/90 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	6
Գործնական աշխատանք	12
Ինքնուրույն աշխատանք	72
Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը (ստուգաք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգաք

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային զրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Չեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**՝ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**՝ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁶.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների		
		դասախոսություն	գործնական աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	«Արդի հայ գրականություն» եզրույթը, դրսևորման ժամանակը, զարգացման հիմնական միտումներն ու գործող գլխավոր ուժերը: Գրականությամբ ժամանակի «հաղթահարումը», Պատմության և առասպելի վերիմաստավորումները. Զ. Խալափյան, Արմ. Մարտիրոսյան, Լ. Խեչոյան...	2	4	14
2.	Չհաղթահարված ողբերգություն կամ «մենության հարյուր տարի». Վ. Գրիգորյան, «Ժամանակի գետը»; Արցախյան պատերազմի գեղարվեստական տարեգրությունը. Լ. Խեչոյան, Ռ. Հովսեփյան, Արա Նազարեթյան, Վ. Հակոբյան		2	14
3.	Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ: Ավանդույթը և նորարարությունը արդի գրականության համապատկերում; Պոեզիայի հավերժական շրջապտույտը	2	2	16
4.	Մեր ժամանակի դիմանկարը և «հերոսը». Ռ. Հովսեփյան, Վ. Գրիգորյան...«Քմայքների» ռեալիզմ. Վ. Մուղնեցյան... Սփյուռքահայ արդի գրականությունը	2	2	14
5.	Արդի հայ պատմավիպասանությունը; Արդի պատմվածքը; Արդի դրամատուրգիան		2	14
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6	12	72

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

⁶ Նման է օրացուցային պլանին

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ժենյա Քալանթարյան, Անդրադարձներ	2002
2.	Ժենյա Քալանթարյան, Ուրվագծեր արդի հայ գրականության	2006
3.	Ժենյա Քալանթարյան, Գրական հորիզոններ	2008
4.	Վազգեն Գաբրիելյան, Գրականության մեր ժամանակը	2006
5.	Մելս Սանթրոյան, Պոեզիայի ուղեծրում	2008
6.	Զավեն Ավետսիսյան, Նորագույն գրականության զարգացման միտումները	2003
7.	Ալվարո Բեքմեզյան, Միֆակիրառության բնույթը արդի հայ արձակույթում	2007
8.	Վաչե Եփրեմյան, 20-րդ դարի հայ գրականություն. Մշակութաբանական ենթատեքստեր	2007
9.	Սիրանուշ Մարգարյան, Գրական գուգահեռներ	2009
10.	Վալերի Փիլոյան, Ժամանակ և գրականություն	2012
11.	Վալերի Փիլոյան, Ժամանակի ձայները	2008
12.	Վալերի Փիլոյան, Ակնարկներ արդի հայ գրականության	2018

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁷
1.	Արդի հայ գրականության ընդհանուր բնութագիրը	«Արդի հայ գրականություն» եզրույթը, դրսևորման ժամանակը, զարգացման հիմնական միտումներն ու գործող գլխավոր ուժերը: Գրականությամբ ժամանակի «հաղթահարումը»:	2	ՊԳ2, 12
2.	Պատմության և առասպելի վերիմաստավորումները. Զ. Խալափյան, Արմ. Մարտիրոսյան, Լ.	Պատմական և պատմաառասպելական թեմաների վերամարմնավորումները արդի հայ գրականության մեջ:		ՊԳ2, 12

⁷ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Խեչոյան...	Ջորայր Խալափյան. «Վասիլ Մեծ, հայ կայսր Բյուզանդիայի կամ կճուճների թագավոր», «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ» Արմեն Մարտիրոսյան. «Մագե կամուրջ» Լևոն Խեչոյանի. «Արշակ արքա, Դրաստամատ ներքինի»:		
3.	Չհաղթահարված ողբերգություն կամ «մենության հարյուր տարի». Վ. Գրիգորյան, Ժամանակի գետը	Վ. Գրիգորյան. «Ժամանակի գետը»: Եղեռնի և նրա հետևանքների պատկերումը:		ՊԳ2, 12
4.	Արցախյան պատերազմի գեղարվեստական տարեգրությունը. Լ. Խեչոյան, Ռ. Հովսեփյան, Արա Նազարեթյան, Վ. Հակոբյան	Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ: Լ. Խեչոյանի «Սև գիրք, ծանր բզեզ» վեպը: Արա Նազարեթյանի պատմվածքները: Հովհ. Երանյանի պատմվածքներն ու «Զինադադար» վիպակը: Հրաչյա սարիբեկյանի «Ապուշների ուղևորությունը» վեպը:		ՊԳ2, 12
5.	Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ: Ավանդույթը և նորարարությունը արդի գրականության համապատկերում	Միֆակիրառության իրականացման եղանակները: Լ. Խեչոյան. «Խնկի ծառեր», «Միերի դռան գիրքը»: Հ. Էդոյան. «Գիլգամեշի վերադարձը»	2	ՊԳ2, 12, 7, 8
6.	Պոեզիայի հավերժական շրջապտույտը	Թեմաների նորովի մարմնավորումներ. Հրաչյա Մարուխանը, Արմեն Մարտիրոսյանը, Հենրիկ Էդոյանը, Հովհաննես Գրիգորյանը, ուրիշներ:		ՊԳ2, 12,5
7.	Մեր ժամանակի դիմանկարը և «հերոսը». Ռ. Հովսեփյան, Վ. Գրիգորյան...«Քմայքների» ռեալիզմ. Վ. Մուղնեցյան...	Ժամանակի պատկերումը. Ռուբեն Հովսեփյանի «Ծիրանի ծառերի տակ», Մուղնեցյանի «Տաբու» Վահագն Գրիգորյանի «Առաջնորդի կյանքն ու մահը», Դիանա Համբարձումյանի «Այրված կամուրջների վրայով», «Աստծո բնակեցրած երկրում», այլ վեպեր:	2	ՊԳ2, 12
8.	Սփյուռքահայ արդի գրականությունը	Ժամանակակից սփյուռքահայ գրականության ձևաչափերը, դրսևորման եղանակները: Զահրատ («Դղումի համ» ժողովածուն), Զարեհ Խրախունի, Ռուպեր Հատտեճյան, Ալիսիա Կիրակոսյան, Վեհանուշ		ՊԳ2, 12

		Թեքյան, Շուշիկ Տասնապետյան, Արման Վարդանյան, այլք:	
9.	Արդի հայ պատմավիպասանությունը	Արդի պատմավեպի զարգացման միտումները. Լ. Խեչոյան «Արշակ արքա, Դրաստամատ ներքինի», Ջ. Խալափյան. «Վասիլ Մեծ, հայ կայսր Բյուզանդիայի կամ Կճուճների թագավորը», Ա. Մարտիրոսյան. «Մազե կամուրջ»	ՊԳ2, 12
10.	Արդի պատմվածքը	Արդի պատմվածքի զարգացման միտումները. Լ. Խեչոյան, Հ. Երանյան, Ս. Հարությունյան, Ա. Նազարեթյան...	ՊԳ2, 12
11.	Արդի դրամատուրգիան	Արդի դրամատուրգիայի զարգացման միտումները. Կ. Խոդիկյան, Ս. Խալաթյան, Գ. Խանջյան, Է. Զոհրաբյան....	ՊԳ2, 12

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ⁸
1.	«Արդի հայ գրականություն» եզրույթը, դրսևորման ժամանակը, զարգացման հիմնական միտումներն ու գործող գլխավոր ուժերը: Գրականությամբ ժամանակի «հաղթահարումը»	«Արդի հայ գրականություն» եզրույթը, դրսևորման ժամանակը, զարգացման հիմնական միտումներն ու գործող գլխավոր ուժերը: Գրականությամբ ժամանակի «հաղթահարումը»:		Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12
2.	Պատմության և առասպելի վերիմաստավորումները. Ջ. Խալափյան, Արմ. Մարտիրոսյան, Լ. Խեչոյան...	Պատմական և պատմաառասպելական թեմաների վերամարմնավորումները արդի հայ գրականության մեջ: Զորայր Խալափյան. «Վասիլ Մեծ, հայ կայսր Բյուզանդիայի կամ կճուճների թագավոր», «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»: Արմեն Մարտիրոսյան. «Մազե կամուրջ» Լևոն Խեչոյանի. «Արշակ արքա, Դրաստամատ	4	Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12

⁸ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		ներքինի»:			
3.	Չհաղթահարված ողբերգություն կամ «մենության հարյուր տարի» Վ. Գրիգորյան, Ժամանակի գետը	Վ. Գրիգորյան. «Ժամանակի գետը»: Եղեռնի և նրա հետևանքների պատկերումը:		Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12
4.	Արցախյան պատերազմի գեղարվեստական տարեգրությունը. Լ. Խեչոյան, Ռ. Հովսեփյան, Արա Նազարեթյան, Վ. Հակոբյան	Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ: Լ. Խեչոյանի «Մն գիրք, ծանր բզեզ» վեպը: Արա Նազարեթյանի պատմվածքները: Հովհ. Երանյանի պատմվածքներն ու «Ջինադադար» վիպակը: Հրաչյա սարիբեկյանի «Ապուշների ուղևորությունը» վեպը:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12
5.	Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ: Ավանդույթը և նորարությունը արդի գրականության համապատկերում	Միֆակիրառության իրականացման եղանակները: Լ. Խեչոյան. «Խնկի ծառեր», «Միերի դռան գիրքը»: Հ. Էդոյան. «Գիլգամեշի վերադարձը»	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12, 7, 8
6.	Պոեզիայի հավերժական շրջապտույտը	Թեմաների նորովի մարմնավորումներ. Հրաչյա Մարությանը, Արմեն Մարտիրոսյանը, Հենրիկ Էդոյանը, Հովհաննես Գրիգորյանը, ուրիշներ:		Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12,5
7.	Մեր ժամանակի դիմանկարը և «հերոսը». Ռ. Հովսեփյան, Վ. Գրիգորյան...«Քմայքների» ռեալիզմ. Վ. Մուղնեցյան...	Ժամանակի պատկերումը. Ռուբեն Հովսեփյանի «Ծիրանի ծառերի տակ», Մուղնեցյանի «Տաբու», Վահագն Գրիգորյանի «Առաջնորդի կյանքն ու մահը», Դիանա Համբարձումյանի «Այրված կամուրջների վրայով», «Աստծո բնակեցրած երկրում», այլ վեպեր:		Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12
8.	Սփյուռքահայ արդի գրականությունը	Ժամանակակից սփյուռքահայ գրականության ձևաչափերը, դրսևորման եղանակները: Զահրատ («Դդումի համ» ժողովածուն), Զարեհ Խրախունի, Ռոպեր Հատտեճյան, Ալիսիա Գիրակոսյան, Վեհանուշ Թեքյան, Շուշիկ Տասնապետյան, Արման	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12

		Վարդանյան, այլք:			
9.	Արդի հայ պատմավիպասանությունը	Արդի պատմավեպի զարգացման միտումները. Լ. Խեչոյան «Արշակ արքա, Դրաստամատ ներքինի», Զ. Խալափյան. «Վասիլ Մեծ, հայ կայսր Բյուզանդիայի կամ Կճուճների թագավորը», Ա. Սարտիրոսյան. «Մազե կամուրջ»	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12
10.	Արդի պատմվածքը	Արդի պատմվածքի զարգացման միտումները. Լ. Խեչոյան, Հ. Երանյան, Ս. Հարությունյան, Ա. Նազարեթյան...		Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12
11.	Արդի դրամատուրգիան	Արդի դրամատուրգիայի զարգացման միտումները. Կ. Խոդիկյան, Ս. Խալաթյան, Գ. Խանջյան, Է. Զոհրաբյան....		Բանավոր հարցում	ՊԳ2, 12

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը ⁹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Լևոն Խեչոյան. «Արշակ արքա, Դրաստամատ ներքինի»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12, 4, 5
2.	Լևոն Խեչոյան. «Մհերի դռան գիրքը»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
3.	Լևոն Խեչոյան. «Երրորդ որդին»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
4.	Լևոն Խեչոյան. «Խնկի Ծառեր»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
5.	Նելլի Շահնազարյան. «...Իսկ ծափերը երկնքում»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
6.	Վանո Սիրադեղյան. պատմվածքներ	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
7.	Շանթ Մկրտչյան. «Դարձի փուլեր»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	

⁹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

8.	Կարինե Խողիկյան. պիեսներ	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
9.	Արա Նազարեթյան. «Ռազմավար պատմվածքներ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
10.	Դիանա Համբարձումյան. «Դուռը թակում են»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
11.	Վահագն Գրիգորյան. «Ժամանակի գետը»// «Պողոս-Պետրոս»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
12.	Արմեն Մարտիրոսյան. «Շարակնոց»// «Ներաշխարհի լռություն»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
13.	Արմեն Մարտիրոսյան. «Սազե կամուրջ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
14.	Հովհաննես Երանյան. «Մարդահամար»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
15.	Հովհաննես Երանյան. «Զինադադար»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
16.	Հովհաննես Երանյան. «Ապոկալիպսիսի հրեշտակները»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
17.	Հովհաննես Գրիգորյան. «Նոր տողից»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
18.	Հրաչյա Սարուխան. «Աստծո առավոտ»// «Ի տրիտուր»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12, 5
19.	Հենրիկ Էդոյան. «Երեք օր առանց ժամանակի»// «Հենման կետ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
20.	Սուսաննա Հարությունյան. «Խմբանկար մեռյալներով և անմահներով» // «Քարտեզ առանց ցամաքի և ջրերի» // «Ազոավներ Նոյից առաջ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
21.	Ռուբեն Ֆիլյան. «Քո երկրի դեսպանը»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
22.	Արամ Պաչյան. «Ռոբինզոն» // «Օվկիանոս» // «Ցտեսություն, ծիտ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
23.	Վազգեն Վանատուր. «Մարդը սավերի հետ»// «Հեթանոս ավեր»// «Բիբլիական անձրևներ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
24.	Լևոն Զավախյան. «Հիսունհինգ»// «Վերնիսա»// «Արծաթագիր»// «Ծնկան ծերին»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	

25.	Նարինե Կոռյան. «Ճարճատուկի ծաղիիկ»// «Դառնածիններ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
26.	Վահագն Մուղնեցյան. «Տարու»// «Բազմաշավիղ»// «Զոհանվեր»// «Հատրնտիր»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
27.	Էդվարդ Միլիտոնյան. «Հայոց արևակենտրոն կնիքը»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
28.	Հրաչյա Մարիբեկյան. «Երկվորյակների արևը»// «Ապուշների ուղևորությունը»// «Գուշակություններ հայելիներով»// «Այնտեղ աչքերդ երբ բացես»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
29.	Վիոլետ Գրիգորյան. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
30.	Վարուժան Այվազյան. «Համեմատական կենսագրություններ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
31.	Արմեն Օհանյան. «Կիկոսի վերադարձը»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
32.	Զորայր Խալափյան. «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»// «Վասիլ Մեծ, հայ կայսր Բյուզանդիայի կամ Կճուճների թագավորը»// «Մեռնող հառնող»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
33.	Հակոբ Մովսես. «Զվարթ գիտություն»// «Յոթերորդ որսորդություն»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
34.	Հրաչյա Թավրազյան. «Մարդ-ակնթարթ»// «Շղթայված օրեր»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	
35.	Ռուբեն Հովսեփյան. «Օիրանի ծառերի տակ»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
36.	Գուրգեն Խանջյան. «Ենոքի աչքը»	Ռեֆերատ	Ստուգարքների շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹¹

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	-
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹¹ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹²:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ամփոփիչ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող ստուգուման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹³

¹²«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

¹³ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Պատմական և պատմաառասպելական թեմաների վերամարմնավորումները արդի հայ գրականության մեջ. «Վասիլ Մեծ, հայ կայսր Բյուզանդիայի կամ կճուճների թագավոր»:
2. Պատմական և պատմաառասպելական թեմաների վերամարմնավորումները արդի հայ գրականության մեջ. «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»:
3. Պատմական և պատմաառասպելական թեմաների վերամարմնավորումները արդի հայ գրականության մեջ. «Մազե կամուրջ»:
4. Պատմական և պատմաառասպելական թեմաների վերամարմնավորումները արդի հայ գրականության մեջ. «Արշակ արքա, Դրաստամատ ներքինի»:
5. Վ. Գրիգորյան. «Ժամանակի գետը»:
6. Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ. «Սև գիրք, ծանր բզեզ»:
7. Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ. Արա Նազարեթյանի պատմվածքները:
8. Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ. Հովհ. Երանյանի պատմվածքները:
9. Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ. «Զինադար» վիպակը:
10. Արցախյան պատերազմը որպես գեղարվեստական պատկերման նյութ. Հրաչյա սարիբեկյանի «Ապուշների ուղևորությունը» վեպը:
11. Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ. «Խնկի ծառեր»:
12. Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ. «Միերի դռան գիրքը»:
13. Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ. «Գիլգամեշի վերադարձը»:
14. Թեմաների նորովի մարմնավորումներ. Հրաչյա Սարուխան:
15. Թեմաների նորովի մարմնավորումներ. Արմեն Մարտիրոսյան:
16. Թեմաների նորովի մարմնավորումներ. Հենրիկ Էդոյան:
17. Թեմաների նորովի մարմնավորումներ. Հովհաննես Գրիգորյան:
18. Ժամանակի պատկերումը. «Օիրանի ծառերի տակ»:
19. Ժամանակի պատկերումը. «Տաբու»:
20. Ժամանակի պատկերումը. «Առաջնորդի կյանքն ու մահը»:
21. Ժամանակի պատկերումը. «Այրված կամուրջների վրայով»:
22. Ժամանակի պատկերումը. «Աստծո բնակեցրած երկրում»:
23. Սփյուռքահայ արդի գրականությունը. Զահրատ. «Դրումի համ»:
24. Սփյուռքահայ արդի գրականությունը. Զարեհ Խրախունի:
25. Արդի պատմավեպի զարգացման միտումները:
26. Արդի պատմվածքի զարգացման միտումները. Լ. Խեչոյան:
27. Արդի պատմվածքի զարգացման միտումները. Հ. Երանյան:

28. Արդի պատմվածքի զարգացման միտումները. Ս. Հարությունյան:
29. Արդի պատմվածքի զարգացման միտումները. Ա. Նազարեթյան:
30. Արդի դրամատուրգիայի զարգացման միտումները. Կ. Խոդիկյան:
31. Արդի դրամատուրգիայի զարգացման միտումները. Ս. Խալաթյան:
32. Արդի դրամատուրգիայի զարգացման միտումները. Գ. Խանջյան:
33. Արդի դրամատուրգիայի զարգացման միտումները. Է. Զոհրաբյան:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁴.

- Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ժամանակ՝ բանավոր հարցման, ինքնուրույն աշխատանքի, գրավոր աշխատանքների միջոցով և ամփոփիչ ստուգման ժամանակ :
- Գործնական աշխատանքները՝ երկու հարցում՝ 20-ական միավոր գնահատմամբ.:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ երկու հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ:

¹⁴ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	<u>011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն</u> <small>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</small>
Կրթական ծրագիր`	<u>011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն</u> <small>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</small>
Որակավորման աստիճան` Մանկավարժության <u>բակալավր</u>	<small>/բակալավր, մագիստրատուրա/</small>

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ-069 «Արդի հայ գրականություն»			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	5-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	18	Դասախոսություն	6
			Գործնական աշխատանք	12
	Ինքնուրույն	72		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է օգնել ուսանողներին առավել ամբողջական դարձնել արդի հայ գրականության ընթացքի և զարգացման յուրահատկությունների բացահայտումն ու իմաստավորումը, համաշխարհային գրականության զարգացման միտումների հետ հարաբերվելու խնդիրը և հայ գրականության առանձին իրողությունների ավանդությանը դրսևորման հանգամանքի բացահայտումը:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Արդի հայ գրականության զարգացման գլխավոր առանձնահատկությունների և օրինաչափությունների իմացություն:</p> <p>Ուսումնասիրվող նյութի շրջանակներում ձևավորված տեսական և քննադատական հայացքի առկայություն:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություն:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Ուսումնասիրվող նյութի շրջանակներում ինքնուրույն եզրահանգումներ կատարելու կարողունակություն:</p>			

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Թեմա 1.</i> «Արդի հայ գրականություն» եզրույթը, դրսևորման ժամանակը, զարգացման հիմնական միտումներն ու գործող գլխավոր ուժերը: Գրականությամբ ժամանակի «հաղթահարումը»</p> <p><i>Թեմա 2.</i> Պատմության և առասպելի վերիմաստավորումները. Զ. Խալափյան, Արմ. Մարտիրոսյան, Լ. Խեչոյան...</p> <p><i>Թեմա 3.</i> Չհաղթահարված ողբերգություն կամ «մենության հարյուր տարի». Վ. Գրիգորյան, Ժամանակի գետը</p> <p><i>Թեմա 4.</i> Արցախյան պատերազմի գեղարվեստական տարեգրությունը. Լ. Խեչոյան, Ռ. Հովսեփյան, Արա Նազարեթյան, Վ. Հակոբյան</p> <p><i>Թեմա 5.</i> Միֆի ու միֆականի կիրառության բնույթը արդի հայ գրականության մեջ: Ավանդույթը և նորարությունը արդի գրականության համապատկերում</p> <p><i>Թեմա 6.</i> Պոեզիայի հավերժական շրջապտույտը</p> <p><i>Թեմա 7.</i> Մեր ժամանակի դիմանկարը և «հերոսը». Ռ. Հովսեփյան, Վ. Գրիգորյան...«Քմայքների» ռեալիզմ. Վ. Մուղնեցյան...</p> <p><i>Թեմա 8.</i> Սփյուռքահայ արդի գրականությունը</p> <p><i>Թեմա 9.</i> Արդի հայ պատմավիպասանությունը</p> <p><i>Թեմա 10.</i> Արդի պատմվածքը</p> <p><i>Թեմա 11.</i> Արդի դրամատուրգիան</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ժամանակ՝ բանավոր հարցման, ինքնուրույն աշխատանքի, գրավոր աշխատանքների միջոցով և ստուգարքի ժամանակ :</p> <p>Գործնական աշխատանքները՝ երկու հարցում՝ 20-ական միավոր գնահատմամբ.:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքը՝ երկու հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p><i>Պարտադիր՝</i> Ժենյա Քալանթարյան, Անդրադարձներ Ժենյա Քալանթարյան, Ուրվագծեր արդի հայ գրականության Ժենյա Քալանթարյան, Գրական հորիզոններ Վազգեն Գաբրիելյան, Գրականության մեր ժամանակը Մելս Սանթրոյան, Պոեզիայի ուղեծրում Զավեն Ավետիսյան, Լորագույն գրականության զարգացման միտումները Ալվարդ Բեքմեզյան, Միֆակիրառության բնույթը արդի հայ արձակում</p>

	<p>Վաչե Եփրեմյան, 20-րդ դարի հայ գրականություն. Մշակութաբանական ենթատեքստեր Սիրանուշ Մարգարյան, Գրական զուգահեռներ Վալերի Փիլոյան, Ժամանակ և գրականություն Վալերի Փիլոյան, Ժամանակի ձայները Վալերի Փիլոյան, Ակնարկներ արդի հայ գրականության</p>
--	---